

**Силабус навчальної дисципліни
«ОСОБИСТІТЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ»**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Курс: 2

Семестр: 3

Факультет	соціальної та психологічної освіти
Кафедра	психології
Викладач	ПІБ: Шулдик Анатолій Володимирович Посада: доцент E-mail: a.v.shuldyk@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=12919
Статус дисципліни	Дисципліна вибіркового компоненту
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / год.	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (20 год.), практичні (20 год.), самостійна робота (80 год.)
	Заочна форма: лекції (4 год.), практичні (6 год.), самостійна робота (110 год.)
Політика дисципліни	<p>Дотримання здобувачами принципів академічної доброчесності. Це принцип <i>законності</i> (суворе дотримання законодавства); принцип <i>чесності та порядності</i> (чесність у освітньому процесі, недопущення будь-яких форм обману, неправдивих тверджень та інших форм нечесної поведінки, Чесно готуватись до поточного, модульного і підсумкового контролю, докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань); принцип <i>справедливості</i> (неупереджене ставлення до учасників освітнього процесу, прозоре та об'єктивне самоцінювання результатів навчально-професійної діяльності); принцип <i>взаємної довіри та взаємодопомоги</i> (вільний обмін ідеями та інформацією в освітньому середовищі, співпраця та вільне продукування нових ідей); принцип <i>поваги</i> (виявлення поваги як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі та статусу); принцип <i>відповідальності</i> (сумлінне виконання своїх зобов'язань, обов'язкове відвідування занять, протистояння ганебним учинкам, здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, готовність подавати приклад відповідальної поведінки); принцип <i>компетентності й професіоналізму</i> (здобуття високого рівня компетентності, підвищення свого рівня навчально-професійної діяльності).</p> <p>Відвідування занять: онлайн (Zoom, Moodle) (на період дистанційного навчання) та офлайн (заняття в університеті).</p> <p>Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, самостійна робота та опрацювання рекомендованої літератури і матеріалів є необхідною умовою для вивчення курсу. Поведінка в аудиторії повинна відповідати загальним вимогам ділової та наукової етики. Під час лекцій та семінарських занять не припустимо відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими технічними засобами, порушувати дисципліну в будь-який інший спосіб.</p> <p>Креативна ініціатива здобувача вищої освіти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Набуття компетентностей у неформальній освіті (онлайн-курси, участь у проектах і т.п.). 2. Наукова робота (написання статей, тез), участь у конференціях, круглих столах, семінарах.
Що будемо вивчати?	Закономірності психічної діяльності в екстремальних умовах, психофізіологічні стани, що виникають в екстремальних ситуаціях, особливості організації системи активної профілактики екстремальних та критичних ситуацій.
Чому це треба вивчати?	Вивчення дисципліни «Особистість в екстремальних умовах» має за мету виявлення закономірностей психічної діяльності в екстремальних умовах, обґрунтування необхідності організації системи активної профілактики екстремальних та критичних ситуацій. Знання цих закономірностей дозволяє краще зрозуміти деякі психологічні та соціально-психологічні феномени, які можуть проявлятися у педагогічних, виробничих колективах, в сфері побуту та в інших сферах життя.

Яких результатів можна досягнути?	Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми, що виникають та проявляються в екстремальних умовах та пропонувати шляхи їх розв'язання. Відстоювати власну позицію, робити висновки та приймати рішення на основі власних досліджень та аналізу наукової літератури.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Здатність вчитися і здобувати сучасні знання. Здатність до професійного розвитку, навчання, презентації результатів власної діяльності, планувати та керувати власним часом. Здатність до творчого пошуку та реалізації нових ідей, здатність до критичного мислення. Здатність розуміти природу поведінки в екстремальних умовах. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. Здатність самостійно працювати із психологічною інформацією. Універсальні навички (soft-skills): комунікативні навички, уміння критично мислити, ставити мету, аргументувати свою думку, приймати рішення, працювати в команді, брати на себе відповідальність.
Зміст дисципліни	Поняття про екстремальну та надзвичайну ситуації. Психологічне забезпечення діяльності в екстремальних та надзвичайних ситуаціях. Особливості поведінки в екстремальних ситуаціях. Стани людини в екстремальних і надзвичайних ситуаціях. Неадаптивна поведінка в екстремальних та надзвичайних ситуаціях. Оперативні техніки копіngu неадаптивних станів.
Обов'язкові завдання	Опрацювання теоретичного матеріалу, тем для самостійної роботи, підготовка ІНДЗ.
Міждисциплінарні зв'язки	Психологія життєвої кризи особистості; реабілітаційна психологія; професійний розвиток психолога.
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	1. Особистість в екстремальних умовах: курс лекцій : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Каф. психології ; уклад. А. В. Шульдик. Умань : Візаві, 2023. 168 с. 2. Лоуренс Гонсалес. Залишитися в живих. Психологія поведінки в екстремальних ситуаціях. К.: Центр учбової літератури, 2023. 356 с. 3. Кокун О. М. Пам'ятка психологу для психологічного супроводження військовослужбовців в екстремальних умовах. К.: Центр учбової літератури, 2023. 78 с. 4. Розов В. І. Адаптивні антистресові психотехнології. Київ : Кондор, 2005. 276 с. 5. Екстремальна психологія / За ред. О. В. Тімченка. Київ : Август Трейд, 2007. 501 с
Поточний контроль	Виконання практичних завдань, модульний контроль, теми для самостійного опрацювання, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	Залік

Розробник

Анатолій ШУЛДИК